

Vanhus- ja vammaispalveluiden varahenkilöjärjestelmä

697/01.01.00/2019

Petu 17.12.2019 § 121

Sijaisten rekrytointi äkillisiin lyhytaikaisiin poissaoloihin muodostaa ison haasteen vanhus- ja vammaispalveluiden esimiehille. Äkillisiä poissaoloja on jouduttu osin paikkaamaan työsuhteessa olevan henkilökunnan työaika-joustoilla. Vanhus- ja vammaispalveluihin kuuluvissa palvelukodeissa ja koti-hoidossa oli vuonna 2018 lyhytaikaisia (1-5 pvä) poissaoloja yhteensä 3065 kalenteripäivää ja vuonna 2019 (10.12.2019 tilanteen mukaan) yhteensä 3035 kalenteripäivää. Poissaolot henkilötyövuosiksi laskettuna olivat vuonna 2018 15,7 ja vuonna 2019 15,6. Poissaolot sisältävät sairauslo-mat, koulutukset, lomat, hoitovapaat, muut palkalliset ja palkattomat pois-saolot, pl. ylityövapaat.

Asiakasturvallisuuden, työnantajan vetovoimaisen maineen ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi esitetään Euran perusturvapalveluiden vanhus- ja vammaispalveluiden vastuualueelle perustettavaksi hoitohenkilökunnan vara-henkilöjärjestelmä palvelukotien, kotihoidon ja terveyskeskussairaalan tarpeisiin. Vanhus- ja vammaispalveluissa on jo kolme olemassa olevaa vara-henkilön tointa. Varahenkilöjärjestelmä edellyttäisi lisäksi yhdeksän uuden varahenkilön toimen perustamista nykyisten lisäksi lyhytaikaisten poissa-olosten paikkaamiseen. Varahenkilöt olisivat vakituisessa palvelussuhteessa työskenteleviä lähihoitajia.

Uusien varahenkilöiden toimien tehtäväkohtaiset palkkakustannukset ovat arviolta 271 719 €/vuosi ja erilliskorvaukset 54 344 €, yhteensä 326 063 €. Palkkakustannukset on huomioitu vuoden 2020 talousarviossa. Vanhus- ja vammaispalveluiden palvelukotien ja kotihoidon sijaiskustannukset ovat 10.12.2019 talouden toteaman mukaan 1 518 945 €. Vuoden 2020 talousarviossa sijaismäärärahoja on varattu em. yksiköihin yhteensä 1 133 100 € eli 385 845 € toteaman mukaan arvioitua vähemmän. Varahenkilöjärjestelmä ei siis lisäisi perusturvapalveluiden palkkakustannuksia. Terveyskeskussairaalaa ei ole huomioitu em. poissaolo- eikä sijaiskustannusten las-kennassa, koska terveyskeskussairaalan ammattirakenne on sairaanhoita-japainotteinen ja siellä varahenkilöitä voidaan hyödyntää vain lähi- tai perushoitajien sijaisuuksissa.

Varahenkilöjärjestelmän avulla voidaan varautua yllättäviin henkilöstömuutoksiin ja sitouttaa osaajia organisaatioon. Varahenkilöjärjestelmä on tärkeä osa henkilöstöriskien hallintaa, minkä avulla voidaan minimoida henkilöstön poissaoloista johtuvia vaikutuksia palvelutuotantoon. Varahenkilöjärjestelmä tuottaa henkilöstöön moniosaajia ja laajentaa varahenkilöiden yksilöosaamista.

Varahenkilöjärjestelmä vastaisi nimenomaan äkillisistä ja suunnitelluista poissaoloista (1-5 kalenteripäivää) muodostuneeseen sijaistarpeeseen. Pysyvä varahenkilöjärjestelmä olisi keino taata riittävä työntekijämäärä ja teh-

tävien vaatima osaaminen poissaolutilanteissa. Hoidon ja hoivan laadun sekä hoitajien hyvinvoinnin ja jaksamisen näkökulmasta riittävästä henkilökuntamäärästä huolehtiminen on tärkeää

Varahenkilöjärjestelmää hallinnoi kotihoidon koordinoiva hoitaja, joka vastaa koko työvuorosuunnitteluprosessista varausprosessikuvauksen mukaisesti. Esimiesten roolina on varmistaa työyksiköiden riittävä henkilöstöresurssi varaamalla tarvittavat varahenkilöt äkillisiin poissaoloihin toimintaohjeen 1/2019 mukaisesti. Varahenkilöiden työ on kolmivuorotyötä ja työvuorot suunnitellaan maanantaista sunnuntaihin aamu- ja iltavuoroiksi, mutta varahenkilöitä hyödynnetään myös yövuoroissa.

Esityslistan liitteenä varahenkilöiden varausohje sekä prosessikuvaus varahenkilöiden varauksesta.

Valmistelu- ja lisätiedot: perusturvajohtaja Kalevi Mäkipää, puh. 044 422 4070, johtava sosiaalityöntekijä Henna-Riikka Seppälä, puh. 044 422 4385.

Ehdotus

Perusturvajohtaja:

Perusturvalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle yhdeksän (9) uuden lähihoitajavarahenkilön toimen perustamista vanhus- ja vammaispalveluiden varahenkilöjärjestelmää varten edellä esitetyn mukaisesti ja pyytää toimille täyttölupaa 1.2.2020 lukien.

Päätös

Perusturvalautakunta:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall 03.02.2020 § 20

Hallintosäännön 23 § mukaan kunnanhallituksen tehtävänä on erityisesti henkilöstöpolitiikan johtaminen (mm. työhyvinvointi, työsuojelu, henkilöstön osaaminen ja kehittäminen, johtaminen ja esimiestyö, palkkausjärjestelmä, yhteistoimintamenettely).

Hallintosäännön 31 § mukaan kunnanhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta. Työsopimussuhteisen palvelussuhteen osalta toimitaan vastaavasti mitä virkasuhteesta on määrätty tässä pykälässä.

Valtuuston 26.8.2019 (§ 63) osittain hyväksymän vakauttamisohjelman mukaan perusturvapalveluiden palvelualueelle ja varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueelle päätettiin toteuttaa seuraava toimenpide:

"Kustannustehokkaan varahenkilöjärjestelmän kehittäminen. Mahdollinen varahenkilöiden palkkaaminen yksittäisten sijaisten tilalle / vakituisen henkilöstön tehokkaampi liikkuvuus eri yksiköiden välillä, jolloin turvataan hoidon jatkuvuus ja hoitajien saanti äkillisissä poissaolutilanteissa.

Varahenkilöjärjestelmä vaikuttaa erityisesti hoivan laatuun sekä säästää esimiehen ja hoitajien työaikaa. Kustannusvaikutuksia pyritään saamaan muun muassa työhyvinvoinnin lisääntyessä, kun sijaisten vaihtuvuus ja sijaisten hankinta vähenee."

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus perustaa yhdeksän lähihoitajavarahenkilön toimea vanhus- ja vammaispalveluiden vastualueelle.

Vanhus- ja vammaispalvelut raportoivat varahenkilöjärjestelmän toiminnallisista vaikutuksista ja hoitohenkilöstön sijaistustannusten kehityksestä perusturvalautakunnalle kuukausittain.

Varahenkilöjärjestelmä puretaan vakinaisen hoitohenkilöstön luonnollisen poistuman kautta, mikäli sijaistustannukset eivät pienene varahenkilöiden palkkamenojen suhteessa.

Päätös

Kunnanhallitus:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi kunnanhallitus päätti yksimielisesti myöntää toimille täyttöluvat.

Pöytäkirjamerkintä: perusturvajohtaja Kalevi Mäkipää poistui kokouksesta ko. asiakohdan käsittelyn jälkeen kello 16:01.